

zajímavé je také pojednání o krátce žijících lišejnících (J.Poelt, A.Vězda) shrnující informace o této specifické, mezi lišejníky výjimečné strategii. Druhy náležející k této skupině jsou schopny celý svůj ontogenetický cyklus uzavřít za několik měsíců. Analogie s efemerními mechorosty je velmi nápadná. Najdeme zde pochopitelné příspěvky týkající se řady dalších témat, jejichž význam řadí tento sborník k neopominutelným lichenologickým titulům. Kniha je deponována v knihovně botanického oddělení Moravského zemského muzea, dále např. v knihovně CSBS a u A.Vězdy.

Ivan Novotný

Ochyra R., Szmajda P., Rusinska A., Bocherski W., Karczmarz K. & Bednarek-Ochyra H. (1983-1991): Atlas of geographical distribution of spore-plants in Poland. Ser. V. Mosses (Musci). Pars 1-7 /vol. 1-4 ed. Panstwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa-Poznań, vol. 5-7 ed. W.Szafer Institute of Botany Polish Academy of Sciences & Adam Mickiewicz University, Kraków-Poznań/.

V prvním díle této práce nalezneme seznam mechů Polska čítající 661 druhů, který nám dává představu o náročnosti celého projektu. V každém z dosavadních sedmi pokračování je zpracováno deset druhů z různých rodů a čeledí. Pořadí taxonů je náhodné a mapy jsou produkovány v závislosti na nahromadění dostatečného množství informací o daném druhu. O každém druhu pojednává dvojjazyčná (anglická a polská) textová část, shrnující rozšíření v celosvětovém areálu, která pokračuje seznamem použité literatury a seznamem polských lokalit. U vzácných druhů jsou uvedeny všechny známé údaje v každém čtverci, u běžných druhů pak pouze vybrané lokality. Pod označením příslušného čtverce jsou uvedeny lokality s geografickým určením, jménem sběratele, datem sběru a zkratkou herbáře, v němž je doklad uložen, případně u publikovaných údajů příslušná citace. Při zpracování seznamu lokalit každého druhu autoři prováděli taxonomickou revizi všech dostupných herbářových materiálů. Důležitou součástí atlasu je mapová část, kde je každý druh reprezentován čtyřmi mapami: mapou celosvětového rozšíření, mapou rozšíření v polárních oblastech, v Evropě a nakonec síťovou mapou rozšíření v Polsku, kde je použita síť 10x10 km. Různými symboly jsou rozlišeny údaje subfosilní, do roku 1900, z let 1901-1944 a od roku 1945 do současnosti. Na tomto místě bych upozornil na nepřesný překlad do angličtiny (do 1900 = before 1900) vyvolávajícího u čtenáře neorientujícího se v polštině nejasnost, jakým symbolem jsou označovány údaje z r. 1900. Na zpracování prvních čtyř dílů se podílel většinou počet autorů, ale od pátého dílu se na zpracování podílejí jen autoři tři - R.Ochyra, H.Bednarek-Ochyra a P.Szmajda. Během devíti let vyšlo sedm pokračování a při zachování tohoto tempa by zpracování všech polských mechů trvalo bezmála jedno století. Doufejme, že se dočkáme dokončení celého velmi záslužného projektu.

Ivan Novotný

R Ů Z N Ě

MECH *ORTHODONTIUM LINEARE* SE RYCHLE ŠÍŘÍ

Druh *Orthodontium lineare* Schwaegr., zjištěný na našem území před relativně krátkou dobou, byl zpočátku považován za velkou vzácnost. Dnes je již publikována řada lokalit (Zittová & Herben 1983) a zjišťují se stále další. Nebylo by účelné v této krátké poznámce uvádět všechny lokality, které jsem v posledních letech zjistil. Spíše jen pro zajímavost následující nástin: hojný je tento druh v Adršpaško-teplických skalách, místy na Trutnovsku, v okolí Hostinného, na Rýchorách, v západních Krkonoších v povodí malé Úpy, zatím jej neznám ze středních a východních

Krkonoš. Hojný je dále v Brdech, a to hlavně v jižní rožmitálské části, kde roste v okolí Třemšína na všech vyšších vrcholech. Vzácnější je v příbramsko-třemošenské části Brd a vzácný je také v strašické části. Myslím, že je nedaleko doba, kdy budeme tento mech počítat mezi běžné druhy.

Zdeněk Pilous

ČESKOSLOVENSKÁ BRYOLOGICKÁ BIBLIOGRAFIE IV

sestavil Z.Soldán

- Bednářová J. (1989): Vliv olova na regeneraci mechu *Plagiomnium affine* (Bland.) T.Kop. [Effect of lead on the regeneration of moss *Plagiomnium affine* (Bland.) T.Kop.] - Acta Univ. Palack. Olomuc. 96, Sect. Biol. 29: 31-36.
- Duda J. (1991): Typové materiály botanického pracoviště Slezského muzea v Opavě. [Type material in collections of Botany Department of Slezské muzeum, Opava, Czechoslovakia] - Čas. Slez. Muz., Opava, Ser. A, 40: 53-72.
- Duda J. & Váňa J. (1991): Rozšíření játrovek v Československu LX. [Die Verbreitung der Lebermoose in der Tschechoslowakei LX; *Lophozia bantriensis*, *Bazzania trilobata* var. *depauperata*]. - Čas. Slez. Muz., Opava, Ser. A, 40: 29-44.
- Greven H.C. & Šteffek J. (1991): Príspevok k bryoflóre a malakoflóre navrhovaného chráneného náleziska Michelštolníanske rašelinisko (Štiavnické vrchy). [Contribution to the Bryophyta and Mollusca of the proposed protected area of Michelštolnía peatbog (Štiavnica Hill)] - Bull. Slov. Bot. Spol., Bratislava, 13: 15-16.
- Havlicová H. & Vondráček M. (1991): Příspěvek k bryoflóře Halštrovské vrchoviny [Beitrag zur Moosflora des Elstergebirges (Westböhmen)]. - Zpr. Muz. Západočes. Kraje - Pffr., Plzeň, 41: 7-25.
- Herben T. & Söderström L. (1992): Which habitat parameters are most important for the persistence of a bryophyte species on patchy, temporary substrates? - Biological Conservation 59: 121-126.
- Hubáčková J. (1990): Bryophytes of the Jetřichovické stěny rocks. - Novit. Bot. Univ. Carol., Praha, 6: 47-59.
- Kolovratníková E. (1992): Mechorosty středního Posázaví. - ms., 87 p. [Dipl. pr. depon. in: Knihovna katedry botaniky PřF UK, Praha]
- Kubinská A. (1991): Príspevok k poznaniu machov a pečeňoviek Slovenska II (Muránska planina). [Beitrag zur Kenntnis der Laub- und Lebermoose der Slowakei II (Muránska planina)] - Bull. Slov. Bot. Spol., Bratislava, 1: 27-30.
- Lackovičová A. & Kubinská A. (1991): The fluorine accumulation in transplanted soil mosses and lichen in flood plain forests close to Bratislava (Southwestern Slovakia). - Biológia, Bratislava, 46: 781-789.
- Lukavský J., Cepák V., Kašpárková M. & Keil M. (1991): Culture collection of mosses and ferns. - Bryol. Times 64: 8-9.
- Novotný I. (1991): Bryologický posudek k vyhlášení klidové oblasti Řehořkovo Kořeňecko. - ms., 3 p. [Depon. in: Muzeum Blansko]
- Novotný I. & Klimeš L. (1991): *Lophozia* (Protolophozia) *debiliformis* Schust. & Damsh. (Hepaticae) in the Polar Ural Mountains. - Acta Mus. Moraviae, Brno, Sci. Nat., 76: 281-282.
- Paulů R. (1992): Mechorosty Maloskalska a Železnobrodská. - ms., 114 p. [Dipl. pr. depon. in: Knihovna katedry botaniky PřF UK, Praha]
- Peciar V. (1991): Epifytické machové spoločenstvo *Pylaisietum polyanthae* Gams ex